

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ВИТРАТ І ВИХОДУ ПРОДУКЦІЇ ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР

Проблеми підвищення економічної ефективності вирощування і переробки технічних культур комплексні та багатовекторні. Успішне вирішення їх потребує певного часу, залучення значних інвестицій, удосконалення обліку і можливе за умови поліпшення економічної ситуації в країні.

Облік витрат нині в різних сільськогосподарських підприємствах здійснюється неоднаково, незважаючи на цілий ряд інструктивних та інших положень, бо такі витрати можна відносити, як на виробництво, так і на реалізацію.

Сук Л.К. вважає, що при організації обліку витрат і виходу продукції рослинництва і зокрема технічних культур, необхідно враховувати вимоги організації виробництва, зокрема, господарського і внутрігосподарського розрахунку, а також діючі сили звітності. На його думку, витрати даної галузі повинні облічуватись по культурах об'єктах витрат. Кількість об'єктів залежить від спеціалізації господарства та розміру посіву окремих сільськогосподарських культур [5, 73].

Литвин Ю.Я. вважає, що найбільш прогресивним методом обліку витрат на виробництво і обчислення собівартості продукції, є нормативний метод. Він заснований на основних нормативах і відхиленнях від них. Відхилення від цих норм вираховують таким чином, щоб можна було виявити причини, місце виникнення, винних осіб, а також вплив цих відхилень на собівартість продукції [2, 9].

Дуже важливе значення має удосконалення обліку витрат і виходу продукції технічних культур.

Пізенгольц М.З. і Варава А.П. вважають, що необхідність вдосконалення витрат виробництва продиктована рядом причин, в тому числі і вдосконаленням технологій сільського господарства, під які рекомендують вводити нові статті витрат, це такі як затрати на меліорацію [3, 512].

Ми підтримуємо думку Пізенгольца М.З., який вважає, що виробничий процес в рослинництві триває багато місяців і паралельно проводяться витрати під урожай двох суміжних років, а відтак облік повинен чітко розрізнити витрати по роках. Тому витрати сільськогосподарських підприємств у бухгалтерському обліку ділять на витрати під урожай майбутніх років. Крім того, витрати в рослинництві здійснюються в окремих виробництвах на обробітку окремих культур, що також повинно чітко фіксуватись у бухгалтерському обліку.

На вибір об'єкту обліку витрат впливає спеціалізація господарства, організаційні форми виробництва, призначення облікової інформації в

управлінні виробництвом, а також особливості виробничого і технологічного процесів і його кінцеві результати.

Дещо інший погляд висловлює Білий І.М. На його думку, облік витрат на виробництво і калькуляцію собівартості продукції це два взаємопов'язані етапи облікового процесу. Цей взаємозв'язок обумовлено необхідністю вибору об'єктів обліку витрат на виробництво в залежності від об'єктів калькуляційних одиниць продукції, спільністю принципів групування витрат при їх плануванні, обліку і обчисленні собівартості продукції. [1, 325].

Стоян В.І. підкреслив, що для виявлення тенденцій зміни витрат недостатньо проаналізувати загально річні показники. На його думку процес дослідження, має будуватися на щомісячних даних про витрати. Це дає змогу виявити тенденцію динаміки цього показника протягом року [4, 12].

В цілому по обліку витрат на виробництво продукції технічних культур приходиться вести до двох десятків бухгалтерських реєстрів синтетичного і аналітичного обліку витрат на виробництво так як положенням (стандартами) бухгалтерського обліку не визначено в яких реєстрах буде вестись їх облік. Тому впровадження автоматизації обліку на даній ділянці дуже ефективно.

На думку ряду вчених, до причин зниження стійкості виробництва технічних культур, слід віднести зниження урожайності, не комплексне матеріально-технічне забезпечення галузі, недосконалість економічного механізму та системи землеробства.

Недосконалість економічних відносин, істотне скорочення бюджетного фінансування негативно позначилось на організації виробництва технічних культур.

Основними шляхами збільшення вирощування продукції технічних культур в цілому є підвищення якості насіння, рівня технічного, технологічного та ресурсного забезпечення виробництва, удосконалення економічних взаємовідносин між виробниками сировини та підприємствами, що займаються їх переробкою.

Таким чином, ми вважаємо, що думки всіх авторів заслуговують уваги, тому що проблема обліку витрат на виробництво технічних культур досить складна і вимагає багатостороннього підходу до її вирішення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Білей І.М. Калькуляція собівартості продукції в сільськогосподарських підприємствах. – Мінськ: Вища школа, 1990. – 325 с.
2. Литвин Ю.Я. Про облік витрат на виробництво і калькуляція собівартості продукції // Світ бухгалтерського обліку. – 1998. – № 3. – С. 9-12.
3. Пізенгальц М.З., Варова А.П. Бухгалтерський облік в сільському гос-

- подарстві. – М.: Агропромвидавництво, 1987. – 512 с.
4. Стоян В.І. Аналіз і оцінка системи обліку виробничих витрат // Фінанси України. – 1997. – № 2. – С. 12-17.
 5. Сук П.Я. Обґрунтування статей обліку витрат в сільськогосподарських підприємствах // Економіка АПК. – 1999. – № 10. – С. 73-75.